

חנה. דאמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן: אסור לסופר לכתוב אות אחת שלא מן הכתב. דהא הכי מוכח ממתניתין, דעל כרחך ליכא לאוקמה אלא בכותב מתוך הכתב!

ודחינן: לא מצית לאוכוחי. דדלמא באמת אין איסור לכתוב שלא מן הכתב, אלא דמתניתין מיירי דאתרמי ליה אתרמווי הכי, שהיתה מגילה לפניו, והעתיק ממנה. ואתא מתניתין לאשמועינן, דאם כוון לבו לצאת ידי קריאה — יצא.

גופא, אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן: אסור לכתוב אות אחת שלא מן הכתב.

מיתבי: אמר רבי שמעון בן אלעזר: מעשה ברבי מאיר, שהלך לעבר שנה בעסיא, ולא היה שם מגילה, וכתבה⁶¹ מלבו — וקראה. חזינן דשרי לכתוב מגילה שלא מן הכתב!?

אמר רבי אבהו: שאני רבי מאיר, דמיקיים ביה קרא ד"ועפעפיך יישירו נגדך"⁶².

כי היכי דאמר ליה רמי בר חמא לרבי ירמיה מדפתי: מאי "ועפעפיך יישירו נגדך"?

שנינו במשנתנו: היה כותבה דורשה ומגילה, אם כוון לבו יצא וכו'.

והוינן בה: היכי דמי? אי דקא מסדר פסוקא פסוקא בעל פה — וכתב לה לאחר מכן, כי כוון לבו — מאי הוי, הא על פה הוא?!

ואלא דכתב פסוקא פסוקא — וקרי ליה לאותו פסוק שכתב, ואחר כך המשיך לכתוב. ומי יצא בכהאי גוונא?

והאמר רבי חלבו אמר רב חמא בר גוריא אמר רב: הלכה כדברי האומר שצריך לקרות את כולה. ואפילו למאן דאמר דסגי לקרותה מאיש יהודי, מכל מקום צריכה שתהא כתובה כולה לפניו כשקוראה, והכא, הרי בזמן שקרא, לא היתה כל המגילה כתובה לפניו!?

אלא, הכא מיירי דמנחה מגילה שלמה קמיה, ומעתיק ממנה, על ידי שקרי לה מינה פסוקא פסוקא — וכתב לה להווא פסוקא⁶⁰, בכהאי גוונא יצא, שהרי הוא קורא ממגילה שלמה.

לימא דמתניתין דידן מסייע ליה לרבה בר בר

כגון ששואלין אותו: היכן הנחת כלי פלוני? ואינו יודע. וכי מדכרו ליה: הנחתו במקום פלוני, אומר: כן, או שאומר: לאו.

60. בתשובות שב יעקב [סי' מ"ט] כתב, דאם כתב "הריני נשבע" — לא הוי שבועה, דכתיבה לאו כדיבור דמי. והביא ראייה מסוגיין, דחזינן דאע"ג שכתב את הפסוק, לא סגי בהכי. אלא בעינן שיקראנו דווקא.

אבל בחי' רעק"א כתב, דבאמת אפשר לומר דכתיבה כדיבור, ומ"מ הכא לא יצא בכתיבה, דהא בעינן שיהא הקריאה דווקא מתוך הכתב, והכא, אמנם מתחילה קודם שכתב, ראה כל

פסוק במגילה שמעתיק ממנה, אבל אח"כ, כשכותב, הרי כבר אינו רואה את המגילה שהעתיק ממנה, והוי כקורא בע"פ. ודמי למי שראה פסוק במגילה, והרהר בו, ואח"כ קראו בע"פ, דודאי לא יצא! עיי"ש עוד שהאריך בזה. ועיי' בתומים סי' צ"ו.

61. דרבי מאיר היה סופר, כדאיתא במס' עירובין [י"ג ע"א].

62. ובירושלמי [פ"ד הל"א] תירץ דכתב קודם מגילה אחת בעל פה, ואחר כך כתב מגילה שניה מתוך המגילה הראשונה שכתב, דהוי מתוך